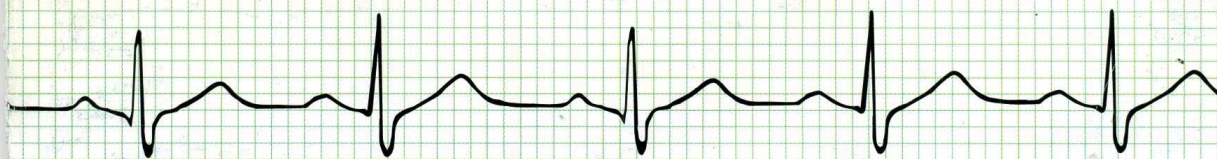

Mezinárodní kongres sester
pracujících v oboru ARIM

Praha 2012

Sborník přednášek

Mezinárodní kongres sester pracujících v oboru ARIM Praha 2012

Sborník přednášek I. vydání, říjen 2012

ISBN 978-80-260-3221-2

Organized treatment of chronic pain in the first multidisciplinary pain center in Kocani-Macedonia

D. Jovancevska, Gordana Panova, B. Panova, N. Panov,

University Goce Delcev-Faculty of Medical Sciences-Stip R.Makedonija

Medicinski centar-Kocani,R.Makedonija

Introduction: Chronic pain patients are physiologically, psychologically and socially destroyed, stigmatized and intoxicated by different medications and treatments. The main objective of the first multidisciplinary pain center, consisted of highly specialized doctors, is to show the positive results in the diagnostics and treatment of chronic pain syndromes.

Materials and Methods: All patients were diagnosed by 64 multisliced computer tomography and nuclear magnetic resonance. The range of age was 18-86 years with a mean age of 38; 70% of the patients were young or middle aged, with full working capacity. 41% were male and 59% were female. Most frequent treated syndromes were: degenerative diseases of musculoskeletal system, spine and joints (34 pts.); osteoporosis (13pts.); malignant diseases (11pts.); metabolic, toxic, vascular and endocrine polyneuropathies (22pts.); cervical, lumbal spondylosis and discus hernia (18pts) etc. Patients were treated according to the guidelines provided by the European task force for pain treatment (European Federation Guidelines on pharmacology treatment of neuropatic pain 2011 FDA-ECRI institute). The medications used for treatment were: NSAID, corticosteroids, polyvitamins, tranquilizers, serotonin selective reuptake inhibitors, opoid and nonopoid anesthetics, loco-regional anesthesia, TENS, bisphosphonates, intraarticular drug applications. To assess the grade of pain a pain score scale was used (numerical scale 1-10). The pain was defined as mild (1-3 score), moderate (4-6 score) and severe (7-10 score).

Results: According to the "pain score'scale" our treatments reduced 60% of the pain in a period of approximately five days and accomplished to put the pain under control. Most resistant on drug treatment were cancer patients, older patients, patients with osteoporosis, and patients whose illness lasted for years. Best results in reducing pain showed patients with degenerative diseases of musculoskeletal system, spine and joints; and patients with metabolic, toxic, vascular and endocrine polyneuropathies.

ОРГАНИЗИРАН ТРЕТМАН НА ХРОНИЧНА БОЛКА ВО ЦЕНТАР ЗА БОЛКА ВО КОЧАНИ-Р.МАКЕДОНИЈА

Хроничната болка претставува сериозен здравствен, општествен и социјален проблем кај нас и во светот. Пациентите со хронично болни синдроми се нестабилни и непродуктивни, болката доминира со нивниот живот и тие се физиолошки, физички, психички и социјално уништени, стигматизирани и интоксигирани од различни медикаменти и третмани и не се добредојдени во врвните здравствени установи и клиници. Брзата дијагноза и успешно обезболување носи голем здравствен и материјален во Специјалната болница за хируршки болести *Филип Втори*, поставувањето дијагноза на болката се врши конзигијарно и мултидисциплинарно од страна на : анестезиолог, ортопедски хирург, невролог, интернист и радиолог.

Успешно и со долгогодишно искуство се лекува хроничната болка при ортопедски, невролошки, ревматолошки и малигни заболувања, бенефит.

- **Ортопедски** – кај средно возрасните и постарите пациенти болката се јавува поради дегенеративни заболувања на мускулоскелетниот систем, рбетот и зглобовите. Кај младите- поради работното место: долго седење пред компјутер, шалтер, канцеларии, аптеки, угостителски работници, физички работници. Исто така тука има влијание и стресот, климатските промени, спондилози, спондилоартрози и анкилози на рбетот и другите зглобови, дискус хернија и лумбоишијалгија, цервикобрахијален синдром. Миалгии и артралгии од спортски повреди и др. етиологија, скалениус синдром.
- **Невролошки**- поради дегенеративни, инфламаторни, циркулаторни, ендокрини, ирадијациони, токсични и компресивни заболувања на периферните нерви. Најчести дијагнози: Тригиминална невралгија и компресивни синдроми на спиналните нерви; Херпес Зостер и постхерпетична невралгија; Дијабетична , ирадијациона и постпаретична невропатија; Постампутациона фантомска болка.
- **Ревматолошки**-ревматска артропатија на малите и поголемите зглобови во егзарцербациона фаза која често се јавува при хроничните ревматичари.
- **Малигно болни** во сите фази на болеста.

Главната цел на отварањето на првиот мултидисциплинарен центар за болка , составен од високо специјализирани лекари покажува позитивни резултати во Дијагностиката и лекувањето на синдромот хронични болки .

Третман-Кој метод на обезболување ќе се примени примарно од степенот и типот на болката, траењето на хроничната болка и болеста, претходно конзумираните лекови, општата состојба и возраста на пациентите и присутност на алергија на одредени лекови.

Ние го применуваме следниот континуум – метод на обезболување: Интрамускулна апликација на аналгетици; Реанимација и детоксикација на организмот со кристалоидна инфузија, гликоза, поливитамини и нестероидни антиинфламаторни лекови; Инфузиона администрација на нестероидни аналгетици, лесни нарко -аналгетици, поливитамини и кортико препарати; Блокада на нерви и нервни плексуси со локални анестетици; Пласман на епидурален катетер и препорака за негово континуирано одржување на аналгезијата до 15 дена;

- ТЕНС – Транскутана Електрична Нервна Стимулација. Препораки до матичниот лекар за понатамошна таблетарна и интрамускулна терапија. Успешното лекување на хроничната болка носи голем бенефит за пациентот, неговото семејство и здравството и општеството воопшто.

Материјали и методи: Сите пациенти биле дијагностицирани од 64 multisliced компјутерска томографија и нуклеарна магнетна резонанца. Опсегот на возраст беше 18-86 години, со просечна возраст од 38, 70% од пациентите биле млади или средна возраст, со полн работен капацитет. 41% се машки и 59% се жени.

Општи карактеристики	
Пол (м/ж)	40/58 (41% /59%)
Средна возраст (years)	38
Дегенеративни заболувања на 'рбетот-моторниот апарат,' рбетот и зглобовите	34
Остеопорозата	13
Малигни заболувања	11
Размената на материите, токсични, васкуларни и ендокрини polyneuropathies	22
Грлото на матката, lumbal спондилоза и диск хернија	18
Вкупниот број на пациентите	98

Таб. 2. Болка резултати со ниво пред и по третманот

1. Дегенеративни заболувања на 'рбетот-моторниот апарат,' рбетот и зглобовите
2. Остеопороза
3. Малигни заболувања

4.Размената на материите, токсични, васкуларни и ендокрини полинеуропатии (polyneuropathies)

5.Грлото на матката, лумбална спондилоза и дискова хернија

	лекување	лекување	лекување	лечењето	после лечењето	ати после лечењето
	лесна	умерена	тешка	лесна	умерена	тешка
Дегенеративни заболувања на 'рбетот-моторниот апарат,' рбетот и зглобовите	8	14	12	31	3	0
Остеопорозата	0	3	10	4	6	3
Малигни заболувања	0	5	6	8	2	1
Размената на материите, токсични, васкуларни и ендокрини polyneuropathies	0	19	3	18	2	2
Грлото на матката, lumbal спондилоза и диск хернија	2	6	10	13	3	2

Резултати: Според "болка резултат скала" со нашиот третман болката е намалена 60% во период од приближно пет дена и се става на болката под контрола.

Заклучок: Центарот покажа добар процент нанамалување на болката дури и кај пациентите со хронични-огноотпорни болка. А мултидисциплинарниот приод во третманот на хронична болка се чини многу разумен и успешен. Целата корист на овој професионален болка третман има голем социјален, здравствен и финансиски успех за пациентите и за заедницата.